

Oproep: ondertekening Europees charter participatieve democratie in ruimtelijke planningsprocessen

©Yves Fauvel

Onderteken mee en volg het voorbeeld
van de Provincie Oost-Vlaanderen [#planningkwadraat](#)

Creating our futures

ECTP-CEU

European Council of Spatial Planners
Conseil européen des urbanistes

#planningkwadraat

#planningkwadraat: de Provincie Oost-Vlaanderen engageert zich

De Provincie Oost-Vlaanderen ondertekent op 1 maart 2018 het Europees charter participatieve democratie in ruimtelijke planningsprocessen.

Ruimtelijke planning heeft een directe impact op de kwaliteit van de leefruimte van de Oost-Vlaming. Daarom doorloopt de Provincie Oost-Vlaanderen ruimtelijke planningsprocessen mét en niet alleen voor de burger. De Provincie ziet participatie als een essentieel onderdeel van ruimtelijke planningsprocessen.

“De afgelopen 3 jaar hebben we heel wat ervaring opgebouwd rond participatie bij ruimtelijke planning. We kunnen concluderen dat participatie onmisbaar wordt. Door het charter te ondertekenen, willen we een duidelijk signaal geven aan onze partners, maar vooral aan alle Oost-Vlamingen. We willen benadrukken dat participatie voor ons de norm wordt, want plannen opmaken zonder op zijn minst te luisteren naar wat omliggende buurtbewoners ervan denken, kan niet meer.”, aldus gedeputeerde Verhoeve.

De dienst Ruimtelijke Planning van de Provincie zet sinds een aantal jaren sterk in op projectmatig werken, participatie met en betrokkenheid van een brede waaier aan stakeholders. Als Provincie neemt ze de rol op van verbinder en facilitator. Ze wil betrokkenen samen brengen en naar elkaar laten luisteren. Ze betreft omwonenden als lokale experts en neemt hun input mee om betere beslissingen te nemen. De Provincie Oost-Vlaanderen spreekt van een transitie in ruimtelijke planning en heeft dit vertaald naar #planningkwadraat.

Om de boodschap kracht bij te zetten, wil de Provincie samen met de ondertekening een oproep lanceren aan alle **Oost-Vlaamse steden en gemeenten** om het voorbeeld van de Provincie Oost-Vlaanderen te volgen en ook het charter te ondertekenen. Hoe meer lokale besturen het charter ondertekenen, hoe beter.

Europees charter participatieve democratie in ruimtelijke planningsprocessen

Het Europees charter is opgemaakt door de European Council of Spatial Planners, ECTP-CEU. Dat charter houdt rekening met volgende zaken:

- Alle politieke beslissingen hebben directe of indirecte gevolgen voor de ruimtelijke ordening
- Elke planningsactie is in feite een culturele actie
- Elke planningsactie heeft invloed op de kwaliteit van leven
- Ruimtelijke planning is relevant om de toegang tot essentiële diensten en de uitoefening van rechten te verzekeren

Het charter gaat uit van volgende principes:

- De participatieve democratie moet worden gebruikt in ruimtelijke planningsprocessen als een kernwaarde voor een geavanceerde en gezonde democratie. De betrokkenheid van individuen en gemeenschappen bij het bepalen van hun leefruimte is van cruciaal belang.
- De participatieve democratie moet worden gezien als een aanvulling op de representatieve democratie.
- Het is cruciaal voor de toekomst van onze Europese samenlevingen om op basis van vrijheid, mensenrechten en respect voor culturele diversiteit, ervoor te zorgen dat planningsprocessen rechtvaardig zijn en de diversiteit aan opvattingen en behoeften respecteren.

12 heldere artikels

Het charter bevat 12 artikels, die hieronder zijn samengevat. Bekijk het charter online via www.ectp-ceu.eu/index.php/en/publications-8/charter-of-participatory of via de aparte bundel.

ARTIKEL 1

Definitie

Een participatief democratieproces in ruimtelijke planning focust op beslissingen via coproductie, aangestuurd door het algemeen belang.

ARTIKEL 2

Doelstellingen

Het ruimtelijk planningsbeleid moet transparant en effectief zijn, rekening houdend met participatie van burgers bij het zoeken naar antwoorden op culturele, sociale, milieu- en economische uitdagingen. Het doel van een participatieproces is: bereiken van gedeeld eigenaarschap, algemene aanvaarding van de plannen of het beleid die conflicten zullen oplossen, besluitvorming in coproductie waarbij het algemeen belang altijd primeert op elk individueel belang.

ARTIKEL 3

Betrokkenheid en vertegenwoordiging

Het proces moet iedereen betrekken die een impact ondervindt of belang heeft bij participatie van een plan, beleid of actieprogramma.

ARTIKEL 4

Informatie en onderwijs

Alle deelnemers moeten worden voorzien van al de nodige informatie en communicatiemiddelen om hetzelfde niveau van begrip te garanderen. Dit geïnformeerde proces moet door planners worden bevorderd/gepromoot.

ARTIKEL 5

Modus operandi

Methoden en processen zullen variëren naargelang de scope van de plannen, het planningsniveau en de betrokken bevolking en de lokale administratieve context. Een participatieproces kan hoe dan ook niet geloofwaardig gevoerd worden, zonder passende, robuuste afspraken qua aanpak en besluitvorming met de betrokken gemeenschappen.

ARTIKEL 6

Toegankelijkheid

Iedereen die bekommerd is naar aanleiding van, of gevat is door een ruimtelijk planningsproject of beleidsbeslissing moet uit verschillende kanalen kunnen kiezen om respectieve noden en opmerkingen te uiten.

ARTIKEL 7

Continuïteit

Participatie doorheen alle fases van de planningsprocessen.

ARTIKEL 8

Relevante experts

Ruimtelijke planners zorgen als facilitator voor professionele technische ondersteuning.

ARTIKEL 9

Beslissingsautoriteit

Autoriteiten met beslissingsmacht op verschillende beleidsniveaus nemen participatieve planning op als onderdeel van hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de stakeholders en participanten die door hun beslissingen gevat worden.

ARTIKEL 10

Monitoring van de uitvoering van het Charter

Een groep van deskundigen zal helpen bij de ontwikkeling van en advies geven over de uitvoering en monitoring van het Charter. Dit zal ook de verspreiding van zowel best practices, als te vermijden of te ontmoedigen ervaringen en praktijken mogelijk maken.

ARTIKEL 11

Awards

Naast de promotie van dit Charter zullen ondergetekenden de best practices en specifieke ervaringen uitwisseling en verspreiden, inbegrepen het uitreiken van specifieke prijzen van uitmuntendheid in Participatieve Democratie.

ARTIKEL 12

Verhoudingen met andere instrumenten

De bepalingen van dit Charter zijn in lijn met en rechtstreeks geïnspireerd door het Charter van de Europese Planning.

©Yves Fauvel

Ook jij kan het verschil maken!

Werkt jouw bestuur ook participatief binnen ruimtelijke planningsprocessen? Betrek jij verschillende stakeholders bij jouw ruimtelijke projecten? Onderteken dan het Europees Charter participatieve democratie in ruimtelijke planningsprocessen en maak duidelijk dat participatie voor jouw bestuur de norm is!

Wat betekent de ondertekening?

Wanneer een organisatie het charter ondertekent, belooft zij om de principes van participatie toe te passen op alle ruimtelijke planningsprocessen. Het is een engagementsverklaring waarbij de organisatie zich engageert om participatie als kernwaarde te zien binnen ruimtelijke planning. De ondertekening heeft geen formele gevolgen.

Een organisatie die het charter ondertekent, sluit aan bij een netwerk van andere ondertekenaars met de nodige kennis- en ervaringsuitwisseling en met goede voorbeelden en valkuilen. In het kader van de European Planning Awards kan ECTP-CEU prijzen uitreiken aan voorbeeldprojecten. ECTP-CEU zorgt dus voor een uitbreiding van het netwerk rond participatie, waarbij de kennis en ervaring rond participatie alleen maar kan groeien.

Hoe stel je je kandidaat?

Stel je kandidaat door te mailen naar secretariat@ectp-ceu.eu, met daarin al een beknopte motivatie waarom jouw bestuur in aanmerking komt om het charter te ondertekenen. De selectiecriteria zijn de 12 artikels van het Europees Charter participatieve democratie in ruimtelijke planningsprocessen. Nadien contacteert ECTP-CEU je persoonlijk om te bekijken welke principes je al toepast.

Wat gebeurt er dan?

Intern bekijkt ECTP-CEU of jouw bestuur in aanmerking komt om het charter te ondertekenen. Hierbij geeft de Provincie Oost-Vlaanderen advies. ECTP-CEU koppelt met jou terug om te laten weten of de ondertekening kan plaatsvinden. Indien dat het geval is, kan je samen met ECTP-CEU een communicatiemoment organiseren waarbij je de nodige persaandacht krijgt.

Wat na ondertekening?

Na ondertekening maak je deel uit van een breder ECTP-CEU netwerk, waarbij kennis- en ervaringsuitwisseling gebeurt over voorbeelden en valkuilen van participatieprocessen bij ruimtelijke planning.

Vragen?

ECTP-CEU – European Council of Spatial Planners

www.ectp-ceu.eu

secretariat@ectp-ceu.eu

T 0470 35 04 32

#planningkwadraat

Provincie Oost-Vlaanderen dienst Ruimtelijke Planning

www.oost-vlaanderen.be/planningkwadraat

ruimtelijke.planning@oost-vlaanderen.be

T 09 267 75 73